

Återseendets sorg

Håret ligger klistrat mot min kind och regnets droppar är kalla när dom piskar envist mot mitt ansikte. Jag tittar ner på den blöta asfalten och försöker att se vart jag sätter ned mina fötter. Stegen är långsamma och varsamma. Det är alldeles tyst och stilla i bostadsområdet, en tystnad och ett lugn omkring mig som gör att jag hör mitt eget hjärta slå hårt och snabbt mot bröstet. Jag lyfter blicken och ser några enstaka fönster lampor som lyser i en del köksfönster. Gatubelysningen lyser upp några cyklar som står parkerade på några garageuppfarter. På avstånd hörs några enstaka fordon passera.

Det kommer plötsligt ett anrop på min och kollegans polisradio och vi båda skruvar snabbt ned ljudet. Framöver oss har vi ett annat uppdrag, det tyngsta och svåraste man kan ha som polis. Om några minuter skulle tillvaron för pappan förändras för all framtid, och det finns inget någon kan göra för att det ska vara annorlunda.

Vi vet att pappan är folkbokförd själv på adressen och att han inte har flera barn. Det finns inga uppgifter om han har någon inneboende, någon besökande eller om han överhuvudtaget är hemma och sover. Kanske har han en tjänstgöring som innebär att han ibland arbetar nattetid. Om så är fallet behöver vi snarast ta reda på var det är någonstans, innan pappan nås av nyheten på annat sätt.

Kanalvägen 65. På brevlådan står namnet Pavlak. På vägen till ytterdörren passerar jag och kollegan John en grå Volvo som står parkerad på garageuppfarten. Det är nedsläckt från samtliga fönster, ett köksfönster på nedervåningen och två sovrumsfönster på övervåningen. Vi tar några trappsteg upp till ytterdörren och jag halkar till på de mörka och blöta träplankorna utanför dörren. John är snabb och tar tag i min ena arm som får mig att återfå balansen. Pulsen är ännu snabbare nu än tidigare. Jag är torr i munnen och önskar att jag hade tagit med vattnen som blev kvar i flaskan vid middagen för flera timmar sedan.

Jag tittar på John, tar några djupa andetag och säger tyst "snart". Om en liten stund kommer en pappa att få det mest fruktansvärda beskedet som går att få.

Med lätt darrande hand trycker jag på dörrklockan som låter högt. Handen är kall och fingret stelt mot knappen. Jag huttrar till när regnet och vinden träffar mitt ansikte. Tystnad. Stillhet. Mörker. Det går några sekunder och innan jag hinner trycka en gång till tänds en lampa i hallen.

Via glaset på ytterdörrens mitt syns en mörk siluett närma sig. Dörren öppnas sakta och en man ser förvånat och nyvaket på oss. Vi är civila, klädda i mörka plagg och inget förutom vår tjänstelegitimation som vi håller upp framför oss vittnar om att vi är poliser. Utanför ytterdörren hänger en väglampa som lyser upp våra och mannens ansikte. Följande sekund känns lång och tystnaden går nästan att skära i. Mannens blick har förändrats en aning och den nyvakna och frågande blicken han nyss haft har förbytts till oro och rädsla.

"Vad är det som har hänt"? frågar mannen.

"Vi är poliser, heter du Jakob Pavlak?. Mannen svarar ja. Vi frågade om vi kunde komma in men Pavlak ville veta först vad det gällde.

Kommenterad [EG1]: Bra, kliver rakt in i hennes tillstånd, men väl många "några".

Kommenterad [EG2]: Bra, bygger upp en spänning.

Kommenterad [EG3]: Bra omsorg, detaljer, skapar4 stark närvaro.

“Vi beklagar, vi är här för att meddela att er son är död. Det har varit en skottlossning, er son Daniel har träffats och avlidit av sina skador.

Kommenterad [EG4]: Brutalt snabbt på.

Tystnaden som följde var som en evighet. Jakub klev ett steg tillbaka i den långsmala lilla hallen. Vi följde tätt efter och stängde igen den vita dörren efter oss. Den dova taklampan i hallen spred ett lätt ljus över Jakubs ansikte. Han stod i ett par för korta och uttvättade pyjamasbyxor och en vit t-shirt som hade tappat passformen runt halsen. Hans ögon var lätt uppspärade och tomma.

“Säg att ni har fel, säg att det inte är sant” sa Jakub nästan ohörbart.

Han stod helt orörlig och slapp i sin tunna kropp och jag tänkte att han närsomhelst kunde ramla ihop. Jag tittade runt i den lilla hallen om det fanns någonstans Jakub kunde sätta sig. Till höger om oss fanns en skohylla med några få sneakers i två olika storlekar och en hatthylla med några få jackor som hängde. Jakubs ögon vilade på ett inramat fotografi som stod på en vit byrå som stod bredvid. Personen på fotografiet såg ut att vara Daniel, en leende 15-årig kille med blåa ögon och brunt hår uppsatt i en stram tofs. Bredvid ramen låg en nyckelknippa med ett par nycklar, en större svart plånbok, en mobiltelefon och några lösa sedlar och mynt. Bakom sig hade han en trappa som ledde upp till övervåningen. Den var vit med träslaget ek i trappstegen. Färgen hade flagnat och trappstegen såg ännu mera slitna ut med den tunna hinnan av damm som syntes lätt. Framför mig i slutet av den smala hallen var en dörr med skylten gästtoalett på.

Kommenterad [EG5]: Bra iakttagelser.

Jag klev ytterligare in i hallen och tittade åt höger, väl medveten om att jag klev med mina blöta kängor på heltäckningsmattan under mig. Ett vardagsrum som övergick till ett kök. Lukten av rök och smuts slog emot mitt ansikte och jag dolde lätt ansiktet med ena handen när jag rynkade ihop näsan för att hålla lukten ifrån mig.

“Kom Jakub, vill du sätta dig” sa jag och pekade med en stadig hand mot den stora hörnsoffans början vid rummets öppning. Jag såg hur John lade en lätt hand på Jakubs ytterarm och förde honom varsamt framåt mot soffan. Jakub gled ned sakta i soffan och satt med ena handen och rörde vid en gammal filt med fransar som låg slängd över en del av soffan. Ett kattläte hördes inifrån köket och en vit mager katt kom springandes mot oss. Katten visade inget intresse för oss utan sprang förbi våra fötter och hoppade upp i soffan bredvid Jakub. Katten strök sig mot Jakub, jamade och ville ha uppmärksamhet, men han satt fortsatt orörlig med stilla blick.

“Jag hämtar lite vatten åt dig Jakub” sa jag och började gå mot köket när jag hör honom svara

“Jag vill hämta själv”. Under tystnad går jag långsamt jämsides med Jakub mot köket. Det enda som hördes var regndropparna som smattrade intensivt mot de stora fönstren bakom hörnsoffan.

Jakub öppnade ett av de vita köksluckorna och stängde det. Han tittade ned på diskbänken framför sig och letade efter ett glas i det stora berget av disk. Han sträckte sig efter ett stort smutsigt glas och jag såg hur hans hand skakade häftigt. Jakub fyllde det med vatten och förde det mot sina darrande läppar. Glaset föll ur hans hand rakt ned på den ljusgråa

plastmattan i köket. Glaset gick i bitar och vattnet skvätte åt alla håll. Jakub föll ihop på knä, gömde sitt ansikte förtvivalat i båda sina händer och vrålade högt av smärta.

Några dagar senare. Rummet var ljust och stilla. Högt upp på väggens långsidor fanns avlånga smala fönster där solstrålarna letade sig in och ljusade upp rummet. Man skymtade en del trädtoppar med en del färggranna löv som envist höll sig kvar. I hörnen på ena kortsidan stod det två höga silverljusstakar med stora vita ljus med flertalet blombuketter på en träfärgad bänk. Doften av blommor och ljus och den neutrala färgen på väggen gav en fridfull känsla. I rummets fyra hörn hängde små svarta högtalare och i rummet spelade tyst en stillsam och vacker musik.

Jag andades med långa djupa andetag. Blicken rörde sig utforskande runt i rummet för att se att allt var iordning. Det stod en träbänk mot den andra kortsidan med ett par filter. I mitten av rummet stod en hög säng och på den låg Daniel med huvudet lätt upphöjt på en vit kudde. Jag och John gick fram till Daniel och rättade till det vita lakanet som täckte hans kropp. Jag tittade på hans ansikte. Han såg ut som att han sov. Ögonen var slutna och munnen stängd. Min blick rörde sig upp mot väggklockan som hängde bredvid rummets ena dörr. Klockan slog 13:00. Det var dags att möta upp Jakub och hans bror David och släppa in dom i visningsrummet.

Kommenterad [EG6]: Bra närvaro.

John gick några steg före mig över det knarrande gamla trägolvet. Han öppnade dörren och in kom en lätt bris av kall luft. Nedanför metall trappan stod två män som tittade upp när dörren öppnade sig. Jakub hade några dagars skäggstubb i ansiktet, ihåliga och rödsprängda ögon och håret var ostyrt. Den tunna jackan han hade över t-shirten fläktade av vinden som blåste och man såg att kroppen darrade en aning. Bredvid honom stod en man som såg ut som en äldre version av honom själv. Det som skiljde dom åt var att storebrodern hade en kraftigare kroppsbyggnad och grå stänk i håret. Jakub släckte cigaretten som han höll mot munnen och slängde den i cigarett hinken som stod i änden av trappan.

Bakom dem stod en rad bilar parkerade och jag kände igen den gråa Volvon jag sett på Jakubs garageuppfart. Bilarna och byggnaden omringades av flertalet höga hus, stora skyltar och då och då såg jag en taxibil passera ute på stora vägen. Jag gick nedför trapporna och fram till Jakub och David och tog dom i hand.

“Hej. Hur har du haft det dom senaste dagarna Jakub”. Han skakade på huvudet och tittade ned på gruset mellan våra fötter.

“Det har varit ett helvete, jag önskar det inte ens min värsta fiende” svarade Jakub med mörk och låg röst. Jag lägger lätt min hand på hans ena axel och säger

“Ni kommer att få följa med upp till ett rum. I rummet finns det blommor och ljus, en bänk där ni kan sitta om ni vill och bredvid den ett bord med vatten och servetter. I mitten av rummet finns en säng och på den ligger din son Daniel. Han har ett vitt lakan på sig och han ligger och blundar. Vi kommer att lämna rummet och låta dig och din bror ta den tid ni behöver, för att ta avsked. Jag gick de tre metalltrapporna upp mot dörren och jag hörde att

Jakub och David inte följde efter. Jag vände mig om och såg David lägga sin ena arm omkring Jakubs överkropp och de tog tillsammans stegen uppför trapporna.

Kommenterad [EG7]: Är detta polisens uppdrag?

Jag ser den unga pojken ligga i mitten av rummet och pappans förtvivlan och sorg i ögonen när han ser honom. Klumpen i magen blir större och jag blinkar hastigt bort en tår som letar sig fram i ena ögat. Jag harklar mig i det tysta rummet och säger

“vi finns här ute om ni behöver oss”, gick tvärs igenom rummet och ut via en dörr som ledde in till Rättsmedicinalverket. Bakom den stängda dörren hörde vi hur rummet fylldes med polska ord, gråt, rop och något som lät som frågor - som inte fick några svar.

Ett år har gått sedan den fruktansvärda natten förändrade hans liv för alltid. Jakub tittade på den stora tegelbyggnaden framför sig med väldiga träd på varsin sida, som pryddes av färgglada löv. Han stod och rökte en cigarett medan det bakom honom på cykelbanan cyklade förbi personer i rasande fart så att gruset skvätte. Jakub rättade till sin mörkblåa jacka över magen, tog ett djupt andetag och gick mot skjutdörrarna till tingsrättens byggnad. Innanför stod en ordningsvakt som bad honom ta av sig skärp, skor, klocka och övriga föremål, lägga dem i en låda och passera larmbågen. Jakub passerade och medan han stod och satte på sig sitt bälte i byxorna hörde han en ljus och klar kvinnoröst informera om sal och målnummer. Han tittade sig omkring i den tvåvånings stora byggnaden med en bred stentrappa som enade våningarna. Sittande på några träbänkar satt enstaka personer som både såg oroliga, nervösa och likgiltiga ut. De såg ut att vänta, precis som han. Han noterade några kostymklädda, välfriserade män i medelåldern och en stilig och vacker kvinna i klänning med håret uppsatt stramt. Alla de hade varsin portfölj och fokuserade blickar. De som pratade talade lågt och ljudet av ett maskinläte spred sig över den annars ganska tysta salen. En städare förde en maskin över marmorgolvet och en stickande och stark rengörings lukt spred sig överallt.

Jag tittar upp från min mobiltelefon och ser Jakub komma gående från säkerhetskontrollen och ordningsvakten. Jakub är punktlig. När han närmar sig mig över de mörkgråa stenplattorna ser jag att han är nervös. Hans axlar är ihopsjunkna, ögonen blinkar snabbt, och han flackar med blicken över den stora salen. Jakub är klädd i mörka finbyxor som ser ut att vara nystrukna med blanka nya skor. När våra blickar möts andas han ut och ler svagt. Vi det här laget har vi träffats många gånger och lärt känna varandra bättre.

“God morgon Jakub” säger jag och ger honom en kram. Målsägandebiträdet Jessica skakar hand med Jakub. En kort stund senare hörs samma ljusa och klara röst i högtalarna:

“Tingsrätten i Attunda kallar till sal 203 i mål B-45221 gällande mord på Daniel Pavlak 2021-09-25 på Stenuddsvägen 17 i Järfälla.

“Nu är det dags” säger jag, tittar på Jakub och går jämsides med honom mot den väldiga ekdörren framför oss.

Skrivet av: Violetta Dinic Rönnkvist

